Komission ehdotus hallintomalliasetukseksi; U 8/2017 vp

Eduskunnan ympäristövaliokunta 31.5.2018

Markku Kinnunen
Neuvotteleva virkamies
TEM/energiaosasto

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hallintomalliasetus on osa Komission puhtaan energian pakettia

Kokonaisuudessaan hallintomalliasetuksen tarkoitus on luoda uusi menettely energia- ja ilmastopolitiikkaan jäsenvaltioiden ja komission välille, jossa komissio muun muassa seuraa jäsenvaltioiden itse määrittelemien uusiutuvan energian tavoitteiden edistymistä**.**

- **Neuvottelutilanne**
  - Neuvoston yleisnäkemys 18.12.2017
  - Euroopan parlamentin kanta 17.1.2018 (ensimmäinen käsittely)
  - Trilogit 21.2.2018, 26.4.2018, 23.5.2018, neljäs tulossa 19.6.2018
  - Energianeuvosto 11.6.2018 (poliittinen ohjaus neuvotteluihin)
  - Puheenjohtajan (Bulgaria) tavoitteena saavuttaa sopu kesäkuun loppuun mennessä

Hallintomalliasetus, keskeisiä neuvottelukysymyksiä trilogeissa

- Keskeisin kysymys liittyy **mahdolliseen kunnianhimon vajeen täyttämiseen** siinä tapauksessa, että jäsenvaltioiden kansalliset uusiutuvan energian tavoitteet eivät yhteisesti saavuta EU:n tavoitetta. Tämä kysymys linkittyy neuvotteluihin uusiutuvan energian tavoitteen tasosta.
- EP ehdottaa, että jäsenvaltioille laskettaisiin laskentakaavalla kansalliset uusiutuvan energian tavoitteet siinä tapauksessa, jos EU ei olisi saavuttamassa yhteistä 2030 uusiutuvan energian tavoitetta. Tällöin niiden jäsenvaltioiden, jotka ovat jäljessä omista kansallisista vertailutasoista, tulisi tehdä lisätoimia.
- Jäsenvaltiot eivät ole suostuneet EP:n ehdotukseen. **Kompromissina moni jäsenvaltio voi kuitenkin hyväksyä ei-sitovan kaavan**, jolla komissio voisi ohjeistaa kansallisia panoksia uusiutuvan energian lisäämisessä.
- Käytetäänkö kaavaa jo kun jäsenvaltiot asettavat omia kansallisia uusiutuvan energian tavoitteitaan vai vasta jos EU:n tavoitetta ei olla yhteisesti saavuttamassa?

Hallintomalliasetus, keskeisiä neuvottelukysymyksiä trilogeissa

- Laskentakaavan rakenne ja siinä käytetyt taustaoletukset voisivat Suomen kannalta johtaa epäedulliseen tilanteeseen, jossa Suomelle käytännössä kohdistuva kansallinen uusiutuvan energian osuus nousisi yli 50 prosenttiin. Tämä halutaan jatkoneuvotteluissa välttää.
- Kaavan sisältö on kuitenkin epäselvä. Siten onkin tärkeää, että jäsenvaltiokohtainen data ja laskennan taustalla olevat komission oletukset julkaistaisiin.
- Suomi, suurin osa jäsenvaltioista ja komissio haluavat **sijoittaa kaavan hallintomalliin**, jotta kaavan ohjeellisuus varmistuu.

- **EP on ehdottanut asetukseen lisää raportointivelvoitteita**. Esimerkiksi pitkän aikavälin vähäpäästöisyysstrategian sisältöä on ehdotettu laajennettavaksi niin että hallinnollinen taakka kasvaa.

Suomen kantojen täsmennyksiä ja täydennyksiä U-kirjelmän kantoihin

- Suomi pitää tärkeänä, että kaavaan tehdään RED II –jatkokirjeessä kuvattuja muutoksia tai **vähintään voidaan ottaa huomioon hallintomalliasetuksen 5 artiklassa mainitut kansalliset olosuhteet** komission arvioidessa kunkin jäsenvaltion uusiutuvan energian osuuden riittävyyttä.
- Suomi pitää tärkeänä, että jäsenvaltion **ennen vuotta 2020 tehdyt toimet otettaisiin huomioon** uusiutuvan energian lisäämisessä.
- Suomi katsoo, että ohjeellinen kaava tulisi sisällyttää ensisijaisesti hallintomalliasetukseen.
- Kaava tulisi ottaa käyttöön ainoastaan tilanteessa, jossa hallintomalliasetuksen mukaiset kansalliset ilmasto- ja energiasuunnitelmat eivät yhteisesti ole saavuttamassa EU:n uusiutuvan energian tavoitetta.
- Suomi pitää tärkeänä, että hallintomalliasetuksella **ei kohtuuttomasti lisätä hallinnollista taakkaa**.

Artiklan 5 kansalliset kriteerit

Laskentakaavan tulisi perustumaan hallintomalliasetuksen artiklassa 5(1)(d) listattuihin kriteereihin. Kriteereihin sisältyvät kaikki relevantit olosuhteet jotka vaikuttavat uusiutuvan energian käyttöönottoon.

1) **tasapuolinen uusiutuvan energian käyttöönoton jakautuminen EU:ssa**
2) **taloudelliset olosuhteet ja potentiaali, mukaan lukien bruttokansantuote henkilöä kohden**
3) **uusiutuvan käyttöönoton kustannustehokas potentiaali**
4) **maantieteelliset, ympäristölliset ja luonnolliset rajoitteet mukaan lukien alueet joihin/joista ei ole siirtoyhteyksiä**
5) **sähkön yhdysjohtojen kapasiteetti jäsenmaiden välillä**
6) **varhaiset toimet.**

Artiklan 5 kansalliset kriteerit vs. kaava

1	"equitable distribution of deployment across the European Union"	"flat rate contribution"	1
2	"economic conditions and potential, including GDP per capita"	"GDP per capita-based contribution"	2
3	"potential for cost-effective *renewable energy* deployment"	"potential-based contribution"	3
4	"geographical, environmental and natural constraints, including those of non-interco areas"		
5	"the level of power interconnection between Member States"	"contribution reflecting the interconnection level of the Member State"	4
6	"early efforts as defined in Article 2(19)"	"the Member State's national binding target for 2020 as set out in Annex I"	5

Lähde: Komission esitys